

EDUSKUNNAN  
TOINEN LAKIVALIOKUNTA

Helsingissä

22 päivänä tammikuuta 1987

Lausunto n:o 2

Sivistysvaliokunnalle

Sivistysvaliokunta on kirjeellään 18 päivänä joulukuuta 1986 pyytänyt eduskunnan päätöksen mukaisesti toisen lakivaliokunnan lausunnon hallituksen esityksestä n:o 245 peruskoulun, peruskoulua korvaavan koulun sekä lukion ja iltalukion eräitä viran- ja toimenhaltijoita koskevan lainsäädännön uudistamiseksi.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina apulaisosastopäällikkö Jukka Sarjala ja projektisihteeri Matti Lahtinen opetusministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Teuvo Metsäpelto valtiovarainministeriöstä, ylijohtaja Erkki Kähkönen kouluhallituksesta, lakimies Kaija Nuorteva Suomen Kaupunkiliitosta, lakimies Tarja Branders ja lakimies Kari Prättälä Suomen Kunnallisliitosta, jaostopäällikkö Margareta Nygård Finlands svenska kommunförbundet, osastopäällikkö Liisa Kärkkäinen Opettajien Ammattijärjestöstä, kouluttaja Paavo Martikainen ja apulaiskoulutussihteeri Hilkka Kolhinen Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitosta sekä Virkamiesten ja Työntekijäin Yhteisjärjestöstä ja Julkisten työalojen ammattijärjestöstä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että peruskoulun ja peruskoulua korvaavan koulun opettajien asema uudistetaan valtion virkamiesten aseman muutosta vastaavaksi. Samassa yhteydessä ehdotetaan yhtenäistettäväksi lukion, lukion iltalinjan ja iltalukion viran- ja toimenhaltijoiden oikeudellinen asema peruskoulun viranhaltijain asemaa vastaavaksi. Lisäksi esitykseen sisältyy eräitä pienehköjä korjauksia lainsäädäntöön sekä kouluhallituksen istuntoa koskeva muutos.

Esitykseen sisältyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin uusi virkamieslainsäädäntö eli 1 päivänä tammikuuta 1988.

Lausuntoa valmistellessaan toinen lakivaliokunta on rajoittunut tarkastelemaan hallituksen

esitystä pelkästään valtion virkamieslainsäädännön kannalta.

Valiokunta toteaa ehdotetun lainsäädännön vastaavan niitä periaatteita, joiden mukaan valtion virkamiesten asema on valtion virkamieslaisa järjestetty. Eräät yksityiskohdat ovat nyt käsiteltävinä olevissa lakiehdotuksissa tarkemmin säänneltyjä kuin valtion virkamieslaissa. Tällaisia ovat muun muassa virkamiesten siirtämiseen ja erorahan suorittamiseen liittyvät järjestelyt. Lakiehdotusten säännökset myös poikkeavat joissakin kohdin valtion virkamieslain säännöksistä. Tällainen poikkeava säännös sisältyy esimerkiksi peruskoululain 56 a §:n 1 momentin 2 kohtaan, jonka mukaan vakinainen viranhaltija voidaan siirtää toiseen peruskoulun virkaan, jota voidaan pitää hänelle sopivana, jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo alentuneen työkykynsä palautumista. Valtion virkamieslaissa edellytetään, että kyseisellä perusteella virkamiestä siirrettäessä on siirtoon saatava virkamiehen suostumus. Poikkeama valtion virkamieslaista perustuu siihen, että siirtämistä koskeva päätös on viranhaltijan vaatimuksesta alistettava lakiehdotuksen mukaan lääninhallituksen vahvistettavaksi.

Saamansa selvityksen perusteella toinen lakivaliokunta pitää perusteltuna niitä pienehköjä eroavaisuuksia, jotka lakiehdotuksiin sisältyvät valtion virkamieslainsäädäntöön verrattuna. Valiokunta ehdottaa lakiehdotusten hyväksymistä näiltä osin hallituksen esityksen mukaisena.

Lisäksi toinen lakivaliokunta kiinnittää sivistysvaliokunnan huomiota valtion virkamieslainsäädännöstä laatimansa mietinnön perusteluihin virkamiesten irtisanomista koskevien säännösten osalta. Valiokunta piti erittäin tärkeänä, ettei viran lakkauttamista irtisanomisperusteena sovelleta niin, että lakkauttamista käytetään keinona irtisanoa virkamies. Viran lakkauttamisen täytyy

aina perustua muuhun syyhyn kuin virkamiehen irtisanomiseen. Myös nyt käsiteltävinä olevien lakiehdotusten vastaavaa irtisanomisperustetta tulee soveltaa samalla tavalla.

Edellä esitetyn perusteella toinen lakivalio-

kunta esittää kunnioittaen,

*että sivistysvaliokunta mietintöään laatiessaan ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.*

---

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Säilynoja, varapuheenjohtaja Zilliacus, jäsenet Alaranta, Drom-

berg, Ehrnrooth, A.-L. Jokinen, Lindroos, Nousiainen, Paasilinna, Rajamäki, Saari, Starast ja Valtonen.

---